

روایت آشوب با زبان طنز

سعیده اسداللهی

منتقد ادبی

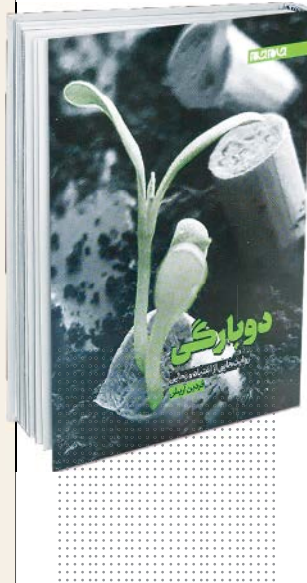

بورخس، یکی از برجسته‌ترین نویسندگان آمریکای لاتین همیشه از این پرسش که «فایده ادبیات چیست؟» برمی‌آشفته و این گونه مطرح می‌کرد که آیا شده به دنبال فایده آواز قناری یا غروب زیبا باشیم؟ و اگر این زیبایی‌ها وجود دارد و به یمن وجودشان، زندگی حتی در یک لحظه هم می‌تواند کمتر زشت و اندوه‌زا باشد، جست‌وجوی توجیه علمی برای آنها کوه فکری است. اثر ادبی را می‌توان چون شیخی بی‌شکل و صورت در نظر گرفت که به واسطه احساسات و عواطف نویسنده در برابر دنیای پیرامونش در خلوت او زاده می‌شود.

احساسات و عواطفی که سبب می‌شوند تا کلمات جان بگیرند و جهانی ساختگی از پس ضرباهنگ، حرکت، هماهنگی و جسمیت آنها خلق شود. چنین است که ادبیات مفتری می‌شود برای آنهایی که در طلب این دنیای ساختگی هستند، از آن رو که زندگی واقعی برای آنان چیزی کم دارد و قادر نیست آنچه را که در طلبش هستند به ایشان عرضه کند. شاید به همین دلیل است که یوسا، اثر ادبی را حاصل تلاش یک فرد واحد نمی‌داند و معتقد است ادبیات زمانی هستی می‌یابد که دیگران آن را همچون بخشی از زندگی اجتماعی بپذیرا شوند و آنگاه ادبیات به یمن خواندن، بدل به تجربه‌ای مشترک می‌شود. ایساک بابل، نویسنده و نمایشنامه‌نویس روسی، چنان که باید در کشور ما شناخته شده نیست و آثار محدودی از او به زبان فارسی ترجمه و به چاپ رسیده است. «داستان‌های بابل» متأثر از اوضاع نابه‌سامان زمان زیسته‌اش، بازتابی است از وقایع و خشونت‌های ناشی از جنگ. آشوبی که در فضای رئالیسم روایت‌های وی، با زبانی بدیع و طنزی درخشان بیان می‌شود.

بابل نیز همچون بسیاری از نویسندگان هم‌عصرش درگیر انقلاب بلشویکی روسیه می‌شود و دیری نمی‌پاید که اهداف و آرمان‌هایش چنان وی را سرخورده و مأیوس می‌کنند تا جایی که در صف مخالفان قد علم کرده و سرانجام به اعدام محکوم می‌شود. شخصیت‌ها و موقعیت‌های داستان‌های او همچون انقلاب روسیه، سراسر خون‌آلود و خشن هستند. وی مهارت غیرقابل انکاری در موجزنویسی روایت‌هایش دارد.

دارد. ایجازی بدون لطمه به بدنه اصلی داستان. داستان‌هایی سرشار از شور و هیجان و نزاع که با وحشت از موقعیتی خاص در هم آمیخته‌اند. مجموعه داستان «آفتاب ایتالیا» شامل ۹ داستان کوتاه است که توسط دکتر نیلوفر آقا‌براهیمی، ترجمه و در نشر علم به چاپ رسیده است.

با این که

نویسنده هیچ

تجربه و زیست

مشابهی با راویان

کتاب ندارد اما

به خوبی توانسته

از پس روایت

این داستان‌ها

برپایند. او

داستان‌های کتاب

را که هر کدام

اسمی دارند

به صورت اول

شخص و از زبان

راوی بیان کرده

است

اینجانب محمد سامان پور مالک خودرو پیکان به شماره شاسی 0080412254 شماره موتور 111280014867 به علت فقدان اسناد فروش تقاضای رونوشت المثنی مذکور را نموده است. لذا چنانچه هر کسی ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد، ظرف ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید. بدیهی است پس از اتمام مهلت مزبور طبق ضوابط مقررات اقدام خواهد شد.

اینجانب محمد سامان پور مالک خودرو پیکان به شماره شاسی 0080412254 شماره موتور 111280014867 به علت فقدان اسناد فروش تقاضای رونوشت المثنی مذکور را نموده است. لذا چنانچه هر کسی ادعایی در مورد خودروی مذکور دارد، ظرف ۱۰ روز به دفتر حقوقی سازمان فروش شرکت ایران خودرو واقع در پیکان شهر ساختمان سمند مراجعه نماید. بدیهی است پس از اتمام مهلت مزبور طبق ضوابط مقررات اقدام خواهد شد.

سند کمپانی سواری هاج بک ام وی ام X55 مدل ۱۳۹۹ رنگ مشکی متالیک شماره موتور MVME4T15BADL014636 شماره شاسی NATGBAER3L1001431 شماره پلاک ۵۲۳ ۲۹۳ ایران ۷۶ به نام محمد نییری مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.

روایت

نقد

بیادداشت

گزارش

گفت‌وگو

۵ دی ۱۴۰۲

۲۳۹

نگاهی گذرا به «دوبارگی» از فردین آریش که محصول انتشارات جام جم است

دوباره به زندگی برگرد!

کوثر مهرجویی

منتقد ادبی

بعد از خواندن کتاب «ویولون زنی روی پل» نوشته استاد خسرو باباخانی و زندگی کردن با سطر سطر کتاب «برج سکوت» اثر ماندگار حمیدرضا منایی، فکر نمی‌کردم دیگر کتابی با موضوع اعتیاد و آسیب‌شناسی آن بتواند حرفی برای گفتن و ارزش مطالعه داشته باشد. تصورم این بود اگر کسی بخواهد در باب اعتیاد، فرد معتاد، مشکلات روزمره و فجایع زیستی آنها چیزی بخواند و بداند، این دو کتاب دایره‌المعارف می‌شود و او را از هر خواندنی بی‌نیاز می‌کند اما وقتی با بی‌میلی و صرفاً از روی کنجکاوی، «دوبارگی» فردین آریش را دست‌گرفتم تا ترفقی کنم و گشت کوتاهی لابه‌لای صفحاتش بزنم، فهمیدم قرار نیست داستان‌های پریچ و خم و درام سرزمین عجایب اعتیاد در دو کتاب خلاصه شود و نویسندگان هم بنا ندارند چنین موضوع داغ و مبتلابه‌ای را رها کنند!

دوباره به زندگی برگشتن

این کتاب، روایت افرادی است که سال‌های مهمی از زندگی را درگیر اعتیاد بوده‌اند. جوانی، خانواده، دوست و فامیل، مدرسه و دانشگاه، کار و کاسبی و در یک کلام آبرو و اعتبار خود را از دست داده و به نقطه پایان رسیده‌اند ولی هر کدام در آخرین قدم دوباره به‌طور معجزه‌آسا به زندگی برگشته و با شروعی درخشان، سعی در جبران مافات دارند. دوبارگی، کتابی با ۱۰ داستان متنوع و پرفراز و نشیب، نمایی دیگر از موضوع اعتیاد را به نمایش گذاشته است. با این‌که نویسنده هیچ تجربه و زیست مشابهی با راویان کتاب ندارد اما به خوبی توانسته از پس روایت این داستان‌ها برپایند. آریش در مقدمه کتابش چنین می‌گوید: «قول مشهوری است که نویسنده صرفاً باید تجربه‌های زیسته‌اش را بنویسد؛ هر آنچه را زندگی کرده و با گوشت و پوست خود لمس کرده است. با این حساب به ظاهر، من هیچ جوهر صلاحیت نوشتن درباره اعتیاد را ندارم، چون هیچ‌وقت حتی برای شوخی هم که شده لب به سیگار نزده‌ام... اهمیت روایت برای من از همین نقطه آغاز می‌شود؛ تکیه بر واقعیت و بیرون کشیدن جنبه‌های دراماتیک آن و روایت کردنش. روایت یک جور زدودن حشو و زواید از واقعیت است به نحوی که ما را با آدم‌هایی آشنا و در ماجراهایی سهیم می‌کند. یک جور زندگی کردن بدون زندگی کردن، با واسطه و به میانجی کلمات.»

رل مان را خوب بازی کنیم

نویسنده دوبارگی، داستان‌های کتاب را که هر کدام اسمی دارند، به صورت اول شخص و از زبان راوی بیان کرده است تا شاید حس صمیمیت و ارتباط قوی‌تری با خواننده برقرار کند و همین موضوع سبب شده تا نتواند از تشبیه و تمثیل‌های آنچنانی و جذاب در داستان‌هایش استفاده و کتابش را خواندنی‌تر کند؛ شاید انتخاب سوزن‌های متنوع و پرداختن به زندگی افرادی که سراسر هیجان و شگفتی است، تلاش نویسنده برای رفع این مشکل بوده است.

برگ سبز خودرو وانت نیسان رنگ آبی روغنی مدل ۱۳۸۶ به شماره پلاک ایران ۱۰- ۲۱۵ ب ۲۹ و شماره موتور 410387 و شماره شاسی K123177 به نام علی فیض آبادی مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

برگ سبز، کارت ماشین و سند کمپانی خودرو پژو ۲۰۶ رنگ بژ متالیک مدل ۱۳۸۲ به شماره پلاک ایران ۹۱- ۷۸۶ ب ۱۷ و شماره موتور 10fse24073989 و شماره شاسی 81626122 به نام فرزاد شوقی نییری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

مدرک تحصیلی کارشناسی اینجانب نفیسه اسحق فرزند اکبر به شماره شناسنامه ۲۵۰ صادره از اصفهان در مقطع کارشناسی رشته بیست‌شناسی- میکروبیولوژی صادره از دانشگاه آزاد اسلامی واحد فلاورجان مفقود گردیده است و فاقد اعتبار می‌باشد.

اسمورتی‌های روزنامه جام جم شماره تلفن پذیرش ۴۹۱۰۵۰۰۰

شناسنامه مالکیت (برگ سبز) پژو پارس مدل ۹۳ به شماره موتور 124K0400761 رنگ سفید روغنی شماره شاسی NAAN01CA0EH118136 شماره انتظامی ۴۰ - ۲۷۴ ق ۱۴ به نام منصور امیری مفقود گردیده و از درجه اعتبار ساقط می‌باشد.

سند کمپانی و برگ سبز سواری کیا OPTIMA 2400cc مدل ۲۰۱۴ رنگ سفید روغنی شماره موتور G4KEDH140065 شماره شاسی KNAGN412BE5446646 به شماره پلاک ۵۴۹ ط ۴۵ ایران ۴۶ به نام امیرحسین سیاح‌پور مفقود گردیده و فاقد اعتبار است.